

Най-известните случаи на вътрешно полицейско наблюдение съдържа преписката около разкриването на комитетите в Старопланинието през есента на 1872 г., където намираме данни и за наличието и използването от местните власти на агенти-турци и българи. Един от тях в Ловеч е и поп Кръстьо, чието доносничество е категорично документирано в посочената преписка, издадена на български - частично през 30-те години и през 1952 г. по-пълно. Пример за използването на агенти сред емиграцията дава случаят със Ст. Пенев, който през 1871 - 1872 г. бил изпратен в Румъния, за да донася за Л. Каравелов и комитетите, като постъпил на работа в печатницата на "Свобода". Когато Каравелов го разкрил и изгонил, той се прехвърлил в Русе, където продължил да донася на властите, но и там получил наказанието си - бил убит от русенските комитетски дейци. За това разказва в спомените си Н. Т. Обретенов, както и други извори. За още един турски агент, търсещ в Букурещ достъп до ръководителя на БРЦК и съратниците му, съобщава Хр. Иванов Големия, по разкази на К. Тулешков, с когото въпросният агент успял да установи връзки, а Тулешков също можел да му проправи път до Каравелов, понеже работил известно време в печатницата. Явно, агентът се интересувал и от архива на българската революционна организация, пазен в Букурещ. Поне това се разбира от сведенията на Хр. Иванов в едно негово писмо до Зах. Стоянов от юни 1884 г. с критични бележки и допълнения към неговата биография на Левски.

Посочените случаи показват колко ценни сведения биха могли да съдържат все още недостъпните ни турски официални документи за информацията на тайните агенти в България и в страните с многобройна българска емиграция, и за вътрешната, и за емигрантската дейност на българските революционери, а и за дейците на легалните движения - просветното и църковното, които от 60-те години твърде активно интересували Портата и прозорливите турски държавници като Мидхат паша, които си давали сметка каква опасност представляват "мирните" движения на българите за активизиране на стремежите и действията им и за политическа еманципация.

Най-вече към българите от средите на политическата емиграция били насочени и задачите на специалната шпионска централа, създадена по австрийски образец от цариградските власти през втората половина на 60-те години и то под ръководството на великия везир Али паша, което само по себе си показва какво значение отдавала Портата на шпионажа сред българите. Агентите били набирали с оглед на възможностите им да спечелят доверието на българските революционери. Поради това били привлечани подходящи лица като Дж. Бидискини, сроден със семейството на вожда на италианското национално движение в страната Дж. Гарибалди и шумно парадирал с това си родство и с връзките си с европейски революционни организации и водачи като Дж. Мацини и други. Той очевидно имал специални задачи да проникне сред българските революционери в Румъния и, тъй като демонстрираната му принадлежност към италианското национално движение било известно, а тайната му шпионска дейност - не /между другото